

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
 celo leto K 24—
 pol leta 12—
 četrt leta 6—
 na mesec 2—

v upravljalni prejemnik:

celo leto K 22—
 pol leta 11—
 četrt leta 5-50
 na mesec 1-90

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni številki in praznike.

Inserati veljajo: petdnevnica petkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
 Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativna stvar.

Poznamo številka velja 10 vizirjev.

Na plačena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Nemčijo:

celo leto K 25—
 pol leta 13—
 četrt leta 6-50
 na mesec 2-30

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 28—
 celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravištvu: Knaflcova ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Nova bremena.

»Sijajna je zmaga, ki so jo gospodari velike in mogočne Avstro-Ogrske dosegli nad malo in slabotno Srbijo, stroške te »zmage« pa naj zdaj plačajo avstrijski narodi. Ne da bi bili naši gospodari vprašali parlament, so porabili mnogo milijonov denarja in zdaj predložili račun ter zatevajo ogromnih davkov, ki jih naj plača ljudstvo.

Nova bremena, ki jih hoče vlada naložiti davkoplačevalcem, so veljanska. Zahteva se zvišanje davka na pivo in davka na žganje in dalje zvišanje davka od dedščine. Pri vsakem vrčku piva, pri vsakem štamperlu žganja naj se avstrijski državljani spominja, kako strašno lepo zmago je Avstrija dosegla nad Srbijo.

Obenem z novimi bremenami se je širokoletno naznanjalo, da se bodo sanirale finance posameznih dežel. A to saniranje izgleda žalostno in če se izvede po vladnem načrtu, bodo ljudje še pisano gledali, ko bodo kar naenkrat poskočile deželne doklade.

Največji je odpor zoper zvišanje davka na pivo in na žganje. S tem davkom se hoče obremeniti najširše mase. Če je pivo res tekoč kruh, kakor se je reklo, potem je zvišanje davka na pivo nekaj nezasiščenega, kajti obdavči in podraži se s tem živilo, ki je stotisočim in milijonom ljudi potrebno. Davek na pivo je znašal doslej 3 K 40 v. zdaj ga hočejo zvišati na 7 K pri hektolitru, pivo se bo torej podražilo za 3 K 60 v pri vsakem hektolitru. To pomeni ne samo jako znatno obremenjenje konsumentov, marveč tudi težko oškodovanje gostilničarjev in pivovarjev, kajti vsako podražanje pijače provzroči, da pojema konsum.

Obenem, ko se hoče tako malim ljudem, konsumentom cenenejšega piva in konsumentov žganja podražiti pijačo prav izdatno in občutljivo, se hoče bogatim zemljiškim posestnikom nakloniti lepo darilo v obliki popusta od realnih davkov. Pri uvedbi osebne dohodnine je bil namreč dovoljen začasen popust 15% od zemljiškega davka in popust 12½% od hišnorazrednega in od hišnonajemniškega davka. Davek se pač predpisuje v poprejšnji višini, a vsakemu davkoplačevalcu je dovoljen popust 15% oziroma 12½%.

Že leta 1896. je poznejši finančni minister Kaizl v državnem zboru opozarjal, da si s tem popustom polnijo žepe veliki posestniki in bogata-

ši, dočim nimajo mali ljudje skoro nobene koristi. Zato je predlagal, naj se opust dovoli samo malim posestnikom, ne pa v enaki višini tudi bogatašem. Hotel je progresiven popust od zgoraj dol. Toda ta predlog ni obveljal. Popust je dovoljen tudi velikim posestnikom. Če ima tak veleposestnik predpisane zemljiškega davka 10.000 K, znaša njegov popust 1500 K na leto. To niso mačje solze.

Zdaj, ko se hoče obdavčiti pivo in žganje, nasvetuje vlada, naj se popust od zemljiškega davka dovoli definitivno. Masi ljudstva se hoče podražiti najpotrebnejša pijača, grajščakom in bogatašem pa zopet v obliki popusta od realnih davkov zagotoviti mnogo milijonov! Malim kmetom, podjetnikom in posestnikom privoščijo vsakdo popust na davkih, a da bi grajščaki in velepodjetniki prihranili na leto milijone, dočim se hoče masi ljudstva naložiti novih bremen z obdavčenjem piva in žganja, to je nezaslišano.

Finančni načrti sedanje vlade obsegajo pa še posebno nevarnost za mesta. Kakor znano, se plačujejo deželne in občinske doklade od predpisane svote direktnih davkov. Vlada hoče zgoraj omenjeni popust od realnih davkov napraviti za definitivne. Svota direktnih davkov se bo s tem znižala in vsled tega se bo znižal tudi dohodek iz deželnih doklad in dohodek iz občinskih doklad. Dežela kakor tudi občine bodo imele manj dohodkov kakor doslej in bodo prisiljene premeniti svoje finančne načrte in zvišati doklade. Zdaj pa vzemimo kranjski deželni zbor. V njem imajo klerikale večino in ž njimi jo bodo seveda potegnili tudi nemški veleposestniki. Ta klerikalno - nemška večina kajpak ne bo zvišala zemljiškega davka, nego bo skušala izpadek od doklad na direktne davke zvaliti na mesta, kar stori lahko na jako preprost način, s tem namreč, da zviša deželne doklade na hišnonajemniški davek. Tako bi bili obvarovani zemljiški posestniki, prebivalci mest pa bi morali krvaveti za celo deželo. Nastalo bi splošno zvišanje hišnonajemnine v mestih in nastala še večja draginja obenem pa bi mesta trpela tudi s tem, da bi se ljudje n. pr. v Ljubljani še bolj selili v Šiško, na Vič itd. in da bi se namesto v Ljubljani zidale nove hiše v ujeni okolici.

To so načrti sedanje vlade. Da se je treba tem načrtom vprijeti z vso silo, je pač ob sebi umljivo.

Slavnemu uredništvu »Slov. Naroda« v Ljubljani.

Temeljem § 19. tisk. zak. prosim, da se sprejme sledeči popravek članov pod naslovom »Zopet justična klofuta Slovincem« v št. 94. in 100. »Slov. Naroda« z dne 22. aprila 1909 in 4. maja 1909.

Ni res, da je Pintarič ovadil pravega pisca grozilne dopisnice okrajnemu sodišču in da se proti temu kazensko postopanje ni uveljavilo, ker je dr. Ig. Pevetz zadevo v lastnem delokrogu aboliral. Res je temveč, da je vložil Pintarič dne 9. novembra 1896 pri državnem pravdniku v Celju ovadbo, v kateri je izjavil domnevo, da je najti pisca grozilne dopisnice v Ptuj, in v kateri je prosil, da ukrene državno pravdnikstvo potrebno, da se pisec izsledi. Vsled te ovadbe je uvedlo državno pravdnikstvo v Celju obširne poizvedbe, ki pa niso imele nobenega uspeha, tako da se je moralno kazensko postopanje na predlog državnega pravdnika v Celju dne 21. maja 1897 ustaviti.

Dalje tudi ni res, da bi se bil dr. Ig. Pevetz udeležil sklepanja IV. senata višjega deželnega sodišča v Gradcu glede predlagane delegacije kakakega drugega sodišča za izvedbo kazenskega postopanja zoper dr. Iv. Tarčarja in dr. Brumna zaradi prestopka razžaljenja časti in da bi bil pri tem poročal. Res pa je, da je delegacija stalni kazenski senat sklenil, kojega član dr. Ig. Pevetz sploh ni bil.

C. kr. predsedništvo dež. nadsodišča

Gradec, dne 14. maja 1909.

Pitreich.

Ministrski svet.

Dunaj, 16. maja. Včerajšnji ministrski svet je razpravljal o parlamentarnem položaju. Finančni minister vitez Bilinski je poročal o svojih znanih finančnih načrtih ter v zadnji madžarske agrarne banke in o vseh parlamentarnih in političnih aferah, ki so v zvezi s to banko. Po poročilih iz vladnih krogov se baron Bienenrth in njegovi tovariši zavedajo težavnosti situacije. Vzprico tega položaja bo poslanska zbornica najbrže obsojena na nedelavnost. Vlada se bo zadovoljila z votiranjem proračunskega provizorija ter bo na to poslala zbornico na počitnice.

Razpust poslanske zbornice.

Dunaj, 16. maja. Kakor javlja »Korrespondenz Centrum« se je neki aktivni minister izrazil o politični situaciji tako-le: Pot k boljši politični situaciji vodi preko nemško - češke konference. To je najboljša in najgotovnejša sredstvo. Češko-nemška sporazumna pogajanja bodo se po mojem globokem prepričanju morala brezpogojno pričeti pred jesenskim državnozbornim zasedanjem. Ako pride do tega, a po mojem uverjenju se to mora zgoditi, potem bo razpuščena poslanska zbornica in češki deželni zbor.

Vlada proti predlogu „Slovanske enote.“

Dunaj, 16. maja. Vladi ni po volji nujni predlog »Slovanske enote« glede bosanske agrarne banke. V vladnih krogih so za to sprožili misel, naj bi se temu nujnemu predlogu na ta način vzela ost, da bi aneksijski odsek sklenil za plenum zbornice izvoliti posebnega poročevalca o stvari madžarske agrarne banke. Konec seje prihodnji terek bo vloženo tozadevni predlog in vladi prijazne stranke bodo glasovale za ta predlog. S tem postane nujni predlog dr. Šusteršiča in tovarišev brezpredmeten.

Deželnozbornske volitve.

Solnograd, 16. maja. V veleposestniški skupini so bili izvoljeni krščansko - socialni kandidati.

Solnograd, 16. maja. Pri končanih deželnozbornskih volitvah so si krščanski socialci priborili večino v solnograškem deželnem zboru. Ta deželni zbor je bil desetleja v nemško liberalnih rokah.

Bregence, 16. maja. V mestnem volilnem okraju Bregence je bil izvoljen nemško nacionalni kandidat dr. Kinz, v Bludenenu pa krščanski socialci dr. Konzett. V splošni skupini Feldkirch sta bila izvoljena krščansko socialna kandidata.

Line, 16. maja. Pri ožji volitvi v mestni kuriji Braunau je bil izvoljen nemški nacionalci Rossmann proti krščanskemu socialcu Finku.

Preobrat na Turškem.

Častniki se odpovedo politiki.

Carigrad, 16. maja. Vodja mladoturškega gibanja major Enver bej se je izrazil, da bo treba še izvr-

šiti več justifikacij reakcionarcev. Na to pa se bodo častniki popolnoma odpovedali politiki ter prepustili reševanje političnih vprašanj ministrom. Sedanja vlada zviša povsodi ugled in spoštovanje. V svrhu ohranitve miru bo treba delovati na popolno sporazumljenje med Turčijo in Bolgarsko. Tudi sporazum s Srbijo ni izključen.

Uporno vojaštvo.

Carigrad, 16. maja. V dardaneljskih utrdbah so aretirali 60 reakcionarnih topničarjev, pri katerih so našli revolverje in bombe. Pripeljali so jih semkaj.

Solun, 16. maja. Neki albanski vojak je na ulici ustrelil dva mladoturška častnika ter pobegnil.

Kristjani v vojaški službi.

Carigrad, 16. maja. Včeraj je posetil ekumenskega patriarha generalisimusa Mahmut Sefket paša ter mu sporočil, da se sprejemajo v armado krščanski prostovoljci še predno bo sprejel zakon glede splošne vojaške dolžnosti. Tudi krščanski orožniki in redarji se bodo sprejemali. V raznih mestih v pokrajini so že jeli sprejemati krščanske prostovoljce v armado.

O odstavljenem sultanu.

Carigrad, 16. maja. Vse vloge, ki jih ima odstavljeno sultan Abdul Hamid naložene v inozemskih bankah, znašajo okrog 23 milijonov frankov. Smatra se kot gotovo, da bo sodišče izreklo, da naj država zapleni tudi to imetje. Vlada je poslala v Solun podpredsednika poslanske zbornice Talata beja z misijo, naj Abdul Hamida pregovori, da izroči prostovoljno ta denar državi. Solunsko prebivalstvo je poslalo vladi protest proti temu, da je Abdul Hamid interniran v Solunu, ter zahteva, da se ga pošlje na kak samotni otok.

„Velezdajniški“ proces v Zagrebu.

V soboto je zaslišalo sodišče trgovca Dragana Balača, ki je izpovedal, da ni slišal, da bi Srbi govorili, da bi morali deli Hrvatske, kjer stanujejo Srbi, pripasti Srbiji, tudi ni nikjer videl slike kralja Petra, pač pa je slišal, da je narod rabil vzklik »Živila Srbija«. Obtoženec Bekić je imel nad svojo trgovino sliko Miloša Obilića, srbskega junaka, in pod sliko napis »Svoji k svojim«. Ako kmet

LISTEK.

Pred sto leti.

(Dalje.)

II.

Avstrija je šla v vojno v trdni nadi, da doseže lahko uspehe in si zagotovi srečen izid, še predno bo Napoleonu mogoče spraviti primerno vojsko na bojišče. Takratni avstrijski poslanik v Parizu, poznejši kancelar Meternich, ki je poleg cesarice Ludovike in grofa Stadionja najbolj silil na vojno, je cesarja Franca na vse načine prepričeval, da je Napoleonova ogromna armada samo na papirju. »Polovica francoske armade je na Špankem, novo asentiranje pa ne obeta uspehov, ker jemlje Napoleon še sedaj 17letne dečke k vojakom, spravil bo torej kvečjemu nekaj nad 200.000 mož na noge«, tako je zatrjeval Meternich in pobijal tudi mnenje, da pokliče Napoleon svojo vojsko iz Španije, češ, to bi bilo v popolnem nasprotju z njegovim značajem in je vsled tega izključeno.

Čim je bil Napoleon spoznal, da se pripravlja Avstrija na vojno proti njemu, je takoj napel vse sile, da bi bil v stanu odbiti pretečo nevarnost. Že meseca januarja je odredil asentirati 80.000 vojakov. 17. januarja

je zasedel konja in je prejahal silno razdaljo od Valladolida na Špankem pa do Pariza v petih dneh. Od tod je pozval južnonemške vladarje, ki so bili njegovi zavezniki, naj se pripravijo za vojno in zagrozil Prusiji, da se mora držati konvencije. Tudi Rusijo je opozoril, da mu je za vse slučaje obljubil pomoč.

Napoleon se je dobro zavedal, da je njegov položaj jako težak, in da pridejo vsi njegovi uspehi v največjo nevarnost, če začne Avstrija vojno, še predno je on sam nanjo pripravljen. To ga je navdajalo z velikim sovraštvom proti Avstriji. Pri sprejemih na dvoru ni avstrijskega poslanika nikdar ogovoril, a svoje skrbli zaradi izida vojne ni nikdar izdal. Delal je svojim ljudem vedno pogum. Ruskemu poslaniku Romanovu je rekel, da je Avstrija gnila država samih bedakov, ki jo bo z zausničnicami ugnal, norčeval se je iz vojnih priprav Avstrije in povzročil, da so časopisi bahato napovedovali popolni poraz Avstrije in naznanjali, da jo bo Napoleon razdelil in pustil cesarju Francu samo Ogrsko.

Ko bi bila Avstrija meseca januarja ali vsaj februarja začela vojno, bi bila brez dvoma zmagala. A začeti je ni mogla, ker je bila vsa njena uprava res gnila in nesposobna in se ni dalo ničesar tega poklicati v življenje, kar je bilo narejeno in pripravljeno na — papirju. Ko

je nadvojvoda Karol spoznal dejanski položaj, je kar mogoče vplival, da bi se vojna še odložila, ker ni več upal na zmago, a bil je preglašan, cesar se je z vso verno zavzel za vojno in nadvojvoda Karol je spričo temu storil res veliko žrtev, ko je venderle prevzel poveljstvo nad armado.

Vojna se je začela faktično 10. aprila, ko je 110.000 mož broječa avstrijska armada prekoračila reko Inn. Dan poprej je bil en voj pod poveljstvom generala Charletierja vdrl s Koroškega namreč od Zg. Dravogradu na Tirolsko. Ustaški kmetje so avstrijsko vojsko z navdušenjem sprejeli; Bavarci so se vzle pomoči, ki jo jim je pripeljal francoski general Bisson, morali umakniti čez Brenner. Avstrijci so jim sledili in dospeli pred Inomost dan potem, ko so ustaši - kmetje zavzeli to mesto. Francozje in Bavarci so bili obkoljeni od obeh strani in so se morali udati. Tirolska je bila osvobodena še predno se je pravzaprav začela vojna.

Cesar Franc in njegovi svetovalci so živeli v domišljiji, da južnonemške države res komaj čakajo, da bi se otrsli Napoleonovega nadvarstva in da se bodeta vsaj Bavarska in Württembergsko hitro pridružili Avstriji, čim ta le začne vojno. A to je bila velika smota.

Ko je nadvojvoda Karol s svojo

armado prekoračil reko Inn, je pozval bavarskega kralja, naj se mu s svojo armado pridruži. Bavarski kralj pa je to z vso odločnostjo odklonil in je poslal svojo armado na pomoč Francozom.

Pa tudi še tedaj je bil položaj Francozov in njih zaveznikov skrajno nevaren, in ko bi bila avstrijska armada energično in hitro nastopila, bi bila Francoze lahko potokla. Toda avstrijska armada je cincala in cincala toliko časa, da je prihitel Napoleon sam na bojišče in popravil napake svojih maršalov. Prisilil je avstrijsko armado najpoprej, da je opustila ofenzivo, jo potem spravil v defenzivo in jo konečno porazil pri Reznem, da se je morala umakniti. Tudi največji sovražniki Napoleonovi priznavajo, da je vodil francoski cesar vse te operacije z občudovanja vredno genijalnostjo.

Glavna avstrijska armada je vojno ob Donavi izgubila, morala je zopet zapustiti bavarska tla in se umakniti na avstrijski teritorij. Zadnjega aprila ni bilo nobenega avstrijskega vojaka več zunaj avstrijske meje.

Na Dunaju je ta grozni poraz povzročil strašno zbeganost. »Vse je izgubljeno« je jokal kancelar grof Stadion, ves Dunaj pa je krivdo na teh porazih zvrčal na nadvojvoda Karola.

Francozi so z največjo naglieo sledili umikajoči se avstrijski armadi proti Dunaju. Cesarska prestolnica je imela 25.000 mož broječo posadko in jako slabe utrdbе. To vojaštvo, obstoječe iz samih fantov, ki še streljati niso znali, seveda ni bilo dosti vredno. Brez vseh težav so Francozi zavzeli dunajska predmestja in začeli dne 5. maja bombardirati Dunaj. Avstrijsko vojaštvo je zapustilo Dunaj in dne 13. maja je francoska armada prikoralaka kot zmagovalka v stolno mesto avstrijskega cesarja.

Ko se je Napoleon mudil na Dunaju, je dne 17. maja, torej ravno danes pred sto leti podpisal znameniti dekret, s katerim je naredil konec papeževi državi. Napoleon je papežovo državo združil s Francijo in proglasil Rim za cesarsko in svobodno mesto.

Napoleon je svojo armado razpostavil okrog Dunaja in dne 21. maja se je začela velika bitka. Napoleon je imel namreč nad vse smeli načrt, prekoračiti Donavo takorekoč pred nosom avstrijske armade. Bitka pri Aspernu in Esslingu se je razvila dne 22. maja v vsi svoji strahoti. Avstrijci kakor Francozi so se res hrabro vojskovali in Napoleon je bil primoran se umakniti. Francozi so izgubili 7000 mrtvih in 30.000 ranjenih; Avstrijci 4250 mrtvih in 16.000 ranjenih.

vidi to sliko, mora seveda sklepati, da je njegova domovina Srbija in da ima težiti v Srbijo. Obtoženec Bekić skrivaj prodaja narodu orožje, ali so to puške, revolverji ali kaj drugega, priča ne ve.

Nekoč se je razgovarjal z nekim srbskim duhovnikom o zedinjenju Bosne s Hrvatsko. Duhovnik je rekel: »Naj o tem narod sam odloči«, on — svedok — pa je pripomnil: »Trebja je napolniti žep z denarjem in ga razdeliti, pa bo bosanski narod odločil tako, kakor bo hotel tisti, ki bo delil denar.« Po svedokovem mnenju je »velikosrbska propaganda« to, ako se širi cirilica, ako se razobešajo srbske zastave in ako se nosijo srbski znaki.

Pri nadaljnjem zaslišanju so konstatirali zagovorniki ta-le dva značilna fakta:

Pred 2 letoma je bilo v Gospiću razbito razpelo. Tega čina so obdolžili Srbe. Preiskava pa je na to dognala, da je ta zločin zakrivil neki frankovec z namenom, da bi se to dejanje potaknilo Srbom.

Takisto je dognala preiskava, da je Krivošćev vajenec v Kostajnici pisal pamflete proti cesarju, dočim so frankovci te pamflete podtikali Srbom.

Na izpovedbe svedokove je reagiral obtoženec Bekić naglašajoč, da je on deloval za načelo »Svoji k svojim« na ta način, da je delil letake, v katerih se narod poziva na boj, proti frankovcem, toda ne Hrvatom.

Votant Pavešić: Ali frankovci niso Hrvati?

Bekić: Jaz jih razločujem od drugih Hrvatom.

Votant Pavešić: Ti so boljši Hrvati, kakor koalicionaši.

Na to je bil zaslišan krčmar Kastelić, po nazoru obtožnice slab Hrvat, ker nima — kravate, kar sena primer obtožencu dr. Gjuriću šteje v največji greh.

Priča je izpovedal, da se je srbstvo šele v zadnjih letih jelo močnejše širiti v Dvoru. Preje so se Hrvati zvali Sokci, Srbi pa Vlahi, sedaj se vsi pravoslavni s ponosom nazivajo Srbe. Da je Dvor srbska zemlja, to je slišal naglašati nekega kmeta, ni pa sam slišal vzklikov »živio kralj Peter, živila Srbijak«. Pripovedovali so drugi, da so čuli te vzklike.

Votant Kušt: Vi ste rojeni na Kranjskem, prosim vas, povejte mi, ali se priznavate za Hrvata ali Slovenca?

Kastelić: Za Hrvata, ker živim na Hrvatskem.

Vot. Kušt: A vidite, obtoženci, ki so rojeni na Hrvatskem, pa se nečejo priznavati za Hrvate.

Velesanimivo razsodbo je izdal sodni stol (okrožno sodišče) v Gospiću.

Srbi občinski odborniki v Buniću, Mihajlo Knežević in drugovi so tožili frankovca Petra Kovačiča radi razžaljenja časti, ker jim je v obč. seji dne 6. novembra 1908. rekel: »Cirilica je veleizdajniško pismo, in vi vsi, ki se je poslužujete, ste veleizdajniki.«

Okrajno sodišče v Kolenici je Kovačiča obsodilo v 1 mesečen zapor in je to svojo razsodbo utemeljilo tako-le: »Cirilica ne more biti »veleizdajniško pismo«, a oni, ki se je poslužujejo, ne morejo biti veleizdajniki, ker določa § 3. zakona z dne 14. maja 1887, da je raba cirilice svobodna v vsi kraljevini Hrvatski in da imajo vsi uradi sprejemati cirilske vloge in jih tudi reševati v cirilici.

Izjava Mihajla Kneževića, da so Bosna in druge pokrajine ob morju srbske zemlje, je sicer v nasprotju z dejanskim položajem, nikakor pa ne tvori zločina veleizdaje po § 58 k. z.; takisto pa tudi posedovanje in nošenje srbskih trobojnic, kap s srbskim grbom, slike kralja Petra ne tvori tega zločina, ker posedovanje, nošenje in razpečevanje takih stvari ni po zakonu zabranjeno.

To razsodbo je sodni stol (okr. sodišče) v Gospiću v polnem obsegu potrdil, samo obtožencu je znižal kaznen na 8 dni.

Tako sodi sodišče v Gospiću, v Zagrebu pa predlaga drž. pravdnik Srbe, ki so rabili cirilico, nosili srbske znake in imeli slike srbskih odličnjakov v smrt in vislicah? Kaj takšnega je mogoče samo na Hrvatskem!

Slovenci In Slovenke!

(Zaplemba tega sestavka je razveljavila višje deželno sodišče v Gradcu.)

Češki državni poslanec Vaclav Klofač je v seji avstrijske delegacije dne 30. oktobra 1908. govoril dobesedno tako-le:

»Uporabljam, zavedajoč se tega, svojo imuniteto v to, da s te delegacijske tribune naravnost z gromovitim glasom kličem vsemu narodu, da se naj ravna po načelu »Svoji k svojim«, posebno sedaj strogo in konsequentno, da ne razbija nemških oken, ampak da ne obiskuje nemških in nemško-židovskih trgovin, da ne ku-

puje tujih izdelkov in tako mogočno uveljavi svojo moč kot konsument, ki zamore v odločilnem trenutku vprizoriti čudeže, če je organiziran in četudi na nas pošiljajo orožnike in vojake! Ti nas sicer zamorejo razganjati, morda tudi raniti, toda niti z artilerijo, niti s celimi divizijami konjenice nas ne more nihče prisiliti, da bi zahajali v prodajalne naših sovražnikov, katerih sinji nas provodirajo, ter jim nosili težko zaslužene groše. Zločince proti češki stvari je sedaj vsak, kdor bi ravnal drugače. Niti vinarja ne več onim, ki nas zasramujejo in žalijo!

Ponavljam: Niti ena češka noga ne sme več v trgovine onih, ki pljujejo na vse, kar je nam sveto in drago. Čeh mora podpirati Čeha, Čeh mora kupovati pri Čehu!»

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. maja.

+ Izredna seja mestnega občinskega sveta je danes ob 6. zvečer. Na dnevnem redu je samo ena točka: naznanilo predsedstva.

+ Včerajšnja shoda. Včeraj je narodnonapredna stranka priredila dva shoda. Shod v Veliki Loki je bil impozanten. Udeležilo se ga je nad 500 ljudi. Govorila sta dr. Tavčar in dr. Žerjav. Shoda v Hotederski se je udeležilo kakih sto zavednih mož in naprednih žena. Govorila sta dr. Oražen in dr. Svigelj o političnih, gospodarskih in kulturnih vprašanjih Slovencev s posebnim ozirom na logaški okraj in na hotedersko občino. Sklenilo se je, da bo politično društvo za logaški okraj vzelo v osebni pretres starostno zavarovanje. O obeh shodih bomo priobčili še obširneje poročilo.

+ Trgovska in obrtniška zbornica. Klerikalec je obšla nekaka megalomanija in kakor obsedeni se vedejo, če jim naprednjaki pokvarijo kak načrt. V petek so hoteli slučajno odsotnost dveh članov trgovske in obrtniške zbornice izkoristiti in spraviti v železniški svet enega klerikalca kot člana in enega Nemca kot namestnika. Napredni svetniki so to preprečili na prav preprost način: Ker se s klerikalci ni dalo doseči kompromisa, so odšli. Vsled tega je bila seja nesklepčna. Po poslovnem redu mora namreč biti navzočih 12 članov, če naj bo seja sklepna, a klerikalec in Nemci so imeli 10 članov. Seja torej ni bila sklepna in zato je predsednik tudi ni otvoril. Tako je bila ta stvar in prav nič drugačna. Naprednih svetnikov ne more nihče siliti, da pridejo na sejo in če narede zbornico nesklepčno, da je nesklepčna in po postavi ne sme imeti seje, pa naj se vsi klerikalec na glavo postavijo.

+ Nemci že »vlečejo« barona Schwarza in kadar se jim zdi, pa ga uženejo v tak strah, da se mu kar hlače tresejo. Tako so storili tudi minoli teden. Čim so doznali, da pride Stjepan Radić v Ljubljano, so v »Tagespostu« malo zacepetali in — baron Schwarz je za soboto hitro mobiliziral trideset orožnikov in vso mestno policijo, češ, nastali bodo izgredi. Bili so časi, ko je veljal Stjepan Radić v Avstriji za nevarnega človeka; tedaj je imel v »Iliriji« neko predavanje, a živ krst se ni radi tega razburjal in celo Schwarz ni zaradi njega niti stavega Kosa mobiliziral. Danes je Stjepan Radić po svojih nazorih mož, ki ga lahko imenujejo za cesarskega svetnika in danes mobilizira Schwarz zaradi njega 30 orožnikov in vso policijo. Če bodo Nemci bar. Schwarza še večkrat tako potegnili, bo naposled še samega sebe smatral za državi nevarnega človeka.

+ Konfiscirana karikatura. Pa se je zopet enkrat izkazal dični naš deželni predsednik. Klerikalec ga drže, klerikalec ga podpirajo, klerikalec ga branijo — saj bi bil sicer že davno imel plavo polo — in zato jim je tako hvaležen, da izpolni vsako njihovo željo in željico. Te dni je bila pri Schwentnerju razstavljena karikatura, na kateri je bilo narisano tudi strašilo, kiga ni nihče spoznal. Klerikalec so iztaknili, da to predstavlja ali škofa ali pa papeža, tekli so nad Schwarza in ta je takoj ukazal odstraniti to podobo iz izložbe ter je zagrozil Schwentnerju z globo. To je naravnost nečuvno. V humorističnih listih je na tisoče strupenih karikatur cerkvenih uradnikov, a nad temi se nihče ne spottika, v Ljubljani pa se zdaj že prepevujejo razstavljeni najnedolžnejše karikature.

+ Značilno odlikovanje. Znani žandarmerijski ritmojster Rudolf Brengner je dobil viteški križec Franc Jožefovega reda. Komentar se bo napravil v deželnem zboru.

+ Zavarovalni zavod v Trstu. Pri volitvi v zavod za starostno zavarovanje zasebnih uradnikov so zmagali Italijani na celi črti. Slovenci se volitve niso udeležili; Nemci pa so postavili svoje kandidate, pa so sramotno pogoreli.

+ Deželnozbornske volitve na Štajerskem. Danes dovršila se bode glavna bitka v kmečkih občinah, kjer pripada Slovencev 10 mandator. Agitacija je povsod velika in klerikalec upajo na zmago kandidatov na celi črti! Najbolj zanimiv je boj v ptujsko - ormožkem okraju, kjer so proti slogaškim kandidatom dr. Ploju in posestnikom Kolariću postavili zraven klerikalec tudi nemškutarški »Štajercijanci« svoje kandidate. Zlasti proti Ploju uprizorili so klerikalec nesramno gonjo, ter so izdali parolo: »Ploj mora pasti«. Mi dvomimo, da se jim to posreči, pač pa pride v tem okraju lahko do ožje volitve. Istotako hoče v Slovenjegraškem okraju kandidatu »Nar. stranke« dr. Božiču izpodbiti zmago znani uskok profesor Vrstošek. Kakšen bo izid volitve, na katerega čaka vse z največjo napetostjo, je sedaj še nemogoče vedeti.

+ Vsenemška nesramnost, lažnjivost in podlost pokazala se je spet zdaj v prav drastični obliki, ko je »nemštvo« v splošni kuriji spodnještajerskih mest in trgov tako korenito podleglo socialdemokratu Horvatu v teku in sicer s pomočjo — naprednih Slovencev. »Narodna stranka za Štajersko« je lahko ponosna, da je pomagala tu vreči to klico nasilstva in korupcije. — Celjska »Deutsche Wacht«, grški »Tagblatt« in kar je še več takih »poštenih« listov, kar besne onemogle jeze ter tekmujejo med seboj v zavijanju resnice in fiktivnih dejstev. Govorijo o nekem »rot-schwarzem« kompromisu, bahaajo se ob teh volitvah, češ, da se je kazal »Aufschwung des deutschen Besitzstandes (!)« ter širokoustno trobijo v svet, da se »nemški« volilci po nobenem terorizmu (!) niso dali vstrašiti, storiti svojo narodno dolžnost itd. — Znano pa je, da mnogi slovenski klerikalec dali nemškemu nacionalcu Kralu svoj glas, znano je dalje, kako so Nemci komandirali zadnjega svojega usivca na volišče, in ravno tako znano je, da so s slovenskimi plakati vabili ljudi k volitvi nemškega strankarja! — Prav ima grški »Arbeiterwille«, ki v svoji številki z dne 16. maja tozadevno doslovno piše tako-le: »Eine deutschnationale Partei, die sich nicht schämt, bei dem verhassten Slovenen um Stimmen zu betteln, die ihre deutsche Muttersprache verleugnet und in slovenischer Sprache Flugschriften und Plakate für den deutschnationalen Kandidaten verbreitet und in Massen anklebt, fügt wol zum Schaden noch den Spott über sich selbst hinzu, wenn sie darüber klagt, dass ein Teil der Slovenen nicht für sie, sondern für den Sozialdemokraten gestimmt hat!«

+ Nemška kranjska hranilnica. Tudi v Novem mestu — tako dobesedno »Belokranjec« — so začeli obsojati ljudi radi razdajanja brošure o nemški kranjski hranilnici. Dne 13. t. m. je bil tožen trgovec v Mokronogov g. Pet. Strel. Zagovarjal ga je dr. Žitek. Obsojen je bil na globo 5 kron. Vendar pa ta globa ne bo uresničila želj teh 65 kranjskih nemškutarjev in njih pokrovitelja.

+ Tridesetletno učiteljskega delovanja bodo praznovali letos sledeči gg. učitelji: J. Dimnik, nadučit. v Ljubljani; J. Janežič, okr. šolski nadzornik v Kranju; A. Kecalj, učit. v Ljubljani; A. Kleč, učitelj v Ljubljani, J. Muren, nadučitelj v Draščicah pri Metliki; J. Pintar, nadučitelj na Grosupljam; Fr. Trošt, nadučitelj na Igu; J. Vreze, nadučitelj v Ribnem pri Bledu; J. Žirovnik, nadučitelj v Gorjah. Praznovanje se vrši skupno. Kraj in čas se bode šele dolečil.

+ Iz šolske službe na Štajerskem. Definitivno so nastavljeni: gđ. M. Pinterič pri Sv. Andražu v Slov. gorici, gđ. M. Osenjak pri Sv. Lorencu, gđ. M. Kocmur v Majšpergu in ga. Ivaničica pri Sv. Marku. Nadučitelj g. J. Mohorko je prestavljen iz Sentjanža na Blanco.

+ Izpit za meščanske šole je napravil na Dunaju z odličnim uspehom g. Beno Seirajnik, učitelj v Konjicah.

+ Odlikovanje. Namestniški tajnik dr. B. Karminski v Trstu je dobil naslov in značaj okr. glavarja.

+ Politično društvo za dvorski okraj ima v sredo 19. t. m. zvečer prijateljski sestanek v gostilni g. Fr. Oblaka na Tržaški cesti. Društveniki so vabljeni, da se tega sestanka v čim največjem številu udeležijo.

+ O poostrenem pasjem kontumacu nam piše »Kranjsko društvo za varstvo živali«. C. kr. vlada za Kranjsko ima sicer po § 3 ozir. po § 20, postavte z dne 29. febr. 1880, drž. zak. št. 35, pravico od političnih oblastev zaukazane naredbe razširiti, da morajo psi imeti namreč nagobčnike in da jih morajo vrhutega imeti na vrvi. Vzlie temu si pa dovoljuje »Kransko društvo za varstvo živali« dvomiti, da bi ta ukrep imel zaželjni uspeh, ker pasja steklina se je še do zdaj, kakor skušnja uči, vedno zanesla iz ljubljanske okolice, kjer se baje

oblastvene naredbe prav površno izvršujejo, če ne povsem zanemarjajo. Zato si to društvo v imenu vseh, posebno pa ljubljanskih posestnikov psov usoja ravno tako nujno kakor vljudno naprositi vis. c. kr. deželno vlado, da bi blagovolila svojo psom in tudi sprehajajočemu se občinstvu skrajno nadležno odredbo čimpreje preklatic in le v varnostne naredbe po § 35, odst. 8 gori navedene postavte zopet uveljaviti.

+ Da se ne zamenja! V soboto je bila v našem listu med inserati natisnena izjava nekega Antona Bernika. Samoobsebi se razume, da ta Ant. Bernik ni identičen z g. Antonom Bernikom, dež. rač. nadoficijalom v Ljubljani.

+ V »Akademiji« je predaval v soboto hrv. publicist Stjepan Radić, ki se ravno kar vrača po daljšem bivanju v Rusiji domov, o današnji politični Rusiji. Po kratkem uvodu, v katerem je poudarjal potrebo slovsanske politike zlasti za manjše narode, je prešel na stvar samo. Kdor hoče poznati današnjo politično Rusijo, mora biti temeljitejši poučen o sledečih glavnih činiteljih: carju, ruski diplomaciji, ruski dumi, političnih strankah in časopisu. — Car je tudi dandanes vzlie ustavi še vedno sam gospodar Rusije. V njegovi bližini so njegovi svetovalci večinoma sami Nemci in Finci, Poljakov je prav malo, a Rusov skoro čisto nič. Morebiti da car sam čuti nekoliko slovsanost, ali slovsanske politike, sistema takega na ruskem dvoru ni, in to temmanj, ker je car največkrat slepo orodje nemško-finske kamarile, ki je v vsem svojem mišljenju protislovsanska. — Ruska diplomacija je res sposobna, spretna, ali je le državna, čuva državne interese, je zvesta carju, ali ni niti ruska, še manj pa slovsanska. Značilen je v tem oziru ukaz, ki ga je izposloval avstrijski poslanik in s katerim se je odpravila v službeno časopisje po prihodu dr. Kramarja v Petrograd uvedena slovsanska rubrika, »slovsanski svet«. Ob tej priliki se je izjavil minister Izvoljskij: »Za nas je samo Avstro-Ogrska, in ni nikakršnega »slovsanskega sveta«. Ruska diplomacija računa še z državami, ne pa z narodi, nacionalnega principa ne pozna, kvečjemu se še ozira na pravoslavje. — Ruska дума ni parlament, kakor si ga mislimo mi. Je še slabši, kakor avstrijski parlament za časa nemškega liberalizma. Kakor lakaj čita v očeh želje svojega gospodarja, tako tudi duša hoče le, kar želi vlada. Nacionalizma je v dumi prav malo, še manj pa slovsanstva. In čudno je, da so napredne stranke, kadeti, oktoobrski itd. v tem oziru najbolj nazadnjaške, in da so ravno stranke na desni, konservativne, mnogo modernejše, kajti le pri njih se kaže nacionalizem. Duma šele začneja biti organ ruskega nacionalizma. — Politične stranke kot take tudi niso nacionalne. Napredne so v tem mnogo mngo slabše, nego konservativne. — Pred tremi, štirimi leti so socialisti zavladovali po celi Rusiji, ali niso poznali duše ljudstva, ki ne prenese vednega podvaževanja, temveč hoče nekaj solidnejšega. Dandanes v Rusiji vse hlepi po znanju, ali politične stranke se ne brigajo za kulturni napredek ljudstva, za prosveto, temveč je to le briga nepolitičnih organizacij. Politične stranke kvečjemu rušijo to delo. — Rusko časopisje ima obeležje svetovnega časopisja, in je tudi na Ruskem publicistov, ki se prištevajo lahko prvim na svetu, a to ne velja o splošnosti. Rusko časopisje, posebno vladno, pa tudi splošno ima pač svoje dopisnike po drugih slovsanskih državah, ali ti beležijo le državno-politične dogodke, ne brigajo se pa za kulturne razmere dotičnih narodov. V tem smo pa tudi krivi mi drugi Slovani sami, da ne zahajamo med Ruse in jih sami ne poučimo o naših razmerah. Na Ruskem so pač posamezniki, ki se živo zanimajo za Slovanstvo in naloga teh je, da svoje prepričanje zaneso v splošnost. Naše stališče pa mora biti, da izgine izmed nas ono nezavedno rusofilstvo, ki se tako hitro da izpremeniti v rusofilstvo, ako ni človeku vse po volji, biti moramo le zavedni Slovani, ki vidimo v Rusiji le močnejšega med sicer enakopravnimi. V mednarodni politiki pa moramo biti vedno za zvezo z Rusijo. Dandanes se državne meje ne izpreminjajo več, ker narodnosti čuvajo meje, in tu ne gre več za teritorialno politiko, zato v tem ni nikake veleizdaje, ako so narodi v eni državi raznega mnenja glede zunanjih zvez. Združimo se najtesneje na znotraj, pokažimo pa tudi na zunaj in posebno proti Rusom, da imamo kaj, da se zavedamo tega, kar smo si priborili, da moremo enakopravni stopiti v krog z njimi. V tem je naša prihodnost!

+ Tabor v Vižmarjih l. 1869. G. I. Bonač je dal napraviti reprodukcije slik vižmarskega tabora. En komad stane 3 krone. Čisti dobiček je namenjen »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Na reprodukciji so slike na-

rodnih boriteljev: dr. Bleiweis, dr. Vošnjak, dr. Zarnik, Noll, dr. Premerstein, dr. Razlag, dr. Tonkli in dr. Costa.

+ Odvetniški in notarski kandidatje se sabijo jutri 18. t. m. ob pol 9. zvečer na sestanek k Novemu svetu (Prešernova soba). Razpravljalo se bo o ureditvi uradnih ur.

+ Ranzingerjeva vsiljivost. Dne 12. t. m. je vzel na tukajšnjem kolodvoru Ranzinger sejnarsko blago trgovca Marjete Trebar, dasi za to ni imel nikake pravice, ker ima za imenovano gospo pooblastilo narodni prevoznik g. Skerlj. Toda Ranzinger prevzetega blaga še do danes ni oddal, tako, da ima stranka zaradi sejma občutno izgubo. Stranki svetujemo, naj toži železnico za škodnino. Morda ji potem vendar mine veselje protežirati Ranzingerjevo vsiljivost.

+ Nemški Sulferajn je baje kupil Valgonijevo hišo v Mostah, kjer namerava otvoriti nemško šolo. V to šolo bodo seveda zahajali sami slovenski otroci, ker stoji slovsanska šola na najneugodnejšem mestu občine.

+ Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Škofljič, Laverco, Rudnik in Ig priredi v nedeljo, dne 6. junija t. l. veselico na vrtu Ogorečeve gostilne na Škofljiči. Narodno občinstvo se opozarja na to veselico, bratska društva pa se prosijo, da se ozirajo na to naznanilo.

+ Iz Šmartna pri Litiji se nam piše: Pri nas bi se imele vršiti meseca maja t. l. občinske volitve, a naše županstvo se še prav nič ne gane. Razpoloženi bi morali biti že volilni zapisniki, a ni duha, ne sluha o njih. Župan pripoveduje okoli, da bode volitev zavlekel do jeseni; drugod zopet, da volitve c. kr. okrajno glavarstvo neče razpisati. Če je prvo res, vprašamo župana, po kateri postavi ima pravico, zavlačevati volitev, ali se boji za župansko čast? Zakaj ne skliče občinske seje; ali se sej res tako boji, kakor se ljudje pogovarjajo? Ako ima županstvo pravico sklepati o razpisu občinskih volitev, tedaj mora o tem sklepati le občinski odbor, ne pa sam župan, ker on še ni županstvo. Ako je res druga trditve, da c. kr. okrajno glavarstvo neče razpisati volitev, je prosimo, da jih takoj razpiše. Sedem mož S. L. S. že prav težko čaka, da bi čimpreje postali župani, torej ne bodite tako neusmiljeni in ne odlašajte z razpisom volitev, da se jim njih vroča želja izpolni.

+ Umrla je soproga bivšega četovalde v bosanskem vstanku l. 1875. g. Viktorija Merlaka. Blag ji spomin.

+ Moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Krškem občini zbor se je vršil dne 15. majnika 1909. Prvomestnik je pozdravil navzoče in podal besedo tajniku in blagajniku. Lansko leto je bilo vseh udov 54, letos 91, tedaj 37 več. Sej je bilo 9. Podružnica sicer ni prirejala veselice, ker niso razmere pripuščale, vendar je v vsakemu oziru napredovala, kar se razvidi iz blagajnikovega poročila. Lansko leto je bilo vseh dohodkov 207 K 82 h, letos pa 223 K, kar je za tukajšnje razmere ogromna svota, če se pomislimo, da je 91 udov, kar pomeni toliko, da se lahko reče, da je v Krškem, razum pravmalih izjem, vsak dorasli možki ud podružnice. Med izjemami so v prvi vrsti obrtniki in nekaj drugih nezavednežev, katere sicer ne imenujem, vendar vsak že ve, kdo je prizadet. Udnine se je nabralo 117 K 65 h, kar znači lepo številce. Omeniti moram, da so uradniki in učitelji skoro vsi udje, kar jim bodi čast. Iz nabiralnikov pri g. Gregoriću, g. Havelka in gosp. Coklin & Radanovič so se znatne svote nabrale in je zbor tem štirim gospodom izrekel zahvalo, kakor tudi tajniku g. Jankotu Stare in blagajniku g. dr. Vilko Maurerju za neumorno delo v društvu. Zadnji gospod je sicer iz raznih vzrokov odstopil, vendar upa zbor, da ostane tudi nadalje naklonjen društvu. Ker se med obrtniki opaža neko nasprotno gibanje, osebnost neki gosp. krojač kaže mržnjo vsemu, kar je slovskega, je zbor v pretres vzel, kako dobiti v Krško nadarjenega krojača. Sklenilo se ni nič pozitivnega, ampak pozvalo se je obrtništvo, naj se kak krojač, naroden naš, naseli v Krškem, za obstoj bi se mu ne bilo bati, ker se krojača tu nujno potrebuje. O tem se spregovorilo še na drugem mestu beseda. Sklenilo se je nadalje, da dobi vsak član vsprejemnice proti plačilu 20 vin., zahteva se pozovejo, da izdelke v prid družbi takoj nabavijo in prodajajo. »Slovenski branik« se toplo priporoča. Gospodinje se pozivljajo, da pridno se-gajo po izdelkih družbenih kot kavri primes, milo, vžigalce itd. Radi veselice se sklene, da se v ta namen naprosi tukajšnjega »Sokola« in čitalnice za sodelovanje. — Radi pitali udeležbe na zboru (13) se je slišala marsikatera pikra beseda, vendar bodi to za danes zamolčano v ožjed temu, da je finančni položaj po-

družnice zelo zadovoljiv. Izvoljeni so bili: prvomestnik g. Ivan Lapajne, tajnikom g. Janko Stare, blagajnikom g. Florjan Rozman, namestnikom g. Josip Perovšek, g. Fran Antolič in g. Hinko Stancer, delegatom na glavno skupščino g. Maks Hočvar in g. Ivan Lapajne, namestnika določi odbor. Prvomestnik se zahvali vspodbujajoč k narodnemu delu in zaključil zbor.

XXVII. redni občni zbor tržaškega Sokola se je vršil v soboto 9. t. m. v društvenih prostorih. — Voljen je bil z vzklikom sledeči odbor: dr. Otakar Rybar, starosta; dr. E. Slavnik, podstarosta; Vl. Dekleva, načelnik in V. Borštnik, J. Cvek, K. Mahkota, L. Modic, dr. E. Rekar in A. Trebec, odborniki. Kot namestnika M. Cotič in S. Martelanec, pregledovalca računov Vinko Šusteršič in V. Modrijan, praporščak H. Furlan, in njegov namestnik K. Mahkota.

Hrvatsko šolsko društvo, ki se bo imenovalo »Strossmayerjeva družba« snujejo v Osijeku. Družba je silno potrebna, da se postavi v bran potujevanja hrvatskih otrok, za katere je osnovala madžarska družba »Julian« že 72 šol.

Konkurz v Novem mestu. V dopisu o konkurzu Jos. Ravniharja je bilo rečeno, da tudi Ravniharjevi neposredni predniki Moravec, Medved in Zure niso v istem lokalni imeli boljše sreče. Bodi konstatirano, da je gosp. Medved svojo trgovino gosp. Moravcu prodal za 36.000 K in je zapustil Novo mesto, ker mu je bil ondotni delokrog premajhen. Iz Novega mesta je šel gosp. Medved v Gorico, kjer je ustanovil cvetočo veliko trgovino, v kateri ima nad 20 nastavljen-
sest.

Mestni občinski zastop v Radovljici je volil v odsek za pripravljala dela električne centrale župana in odvetnika dr. J. Vilfana in umetnega kamnoseka in odbornika Iv. Vurnika.

Ženska podružnica Ciril-Metodeve družbe v Radovljici je imela dne 12. maja svoj letni občni zbor v restavraciji gosp. R. Kunsteljina, na katerem so bile voljene ob mnogostevilni udeležbi v odbor gospe F. Ahlinova, dr. J. Vilfanova, I. Šegova, M. Huthova, E. Omanova (za Begunje) ter gospodinj M. Medičeva in J. Resmanova. Konstituiranje se vrši pri prihodnji odborovi seji.

Požar v Vrbljenjeh. Včeraj ob 11. dopoldne se je užgalo in pogorelo gospodarsko poslopje posestnika in župana Martina Furlana v Vrbljenjeh. Škoda znaša čez 10.000 kron. Ker so danes volitve v občinski zastop, se sumi, da je morda zažgal kak politični nasprotnik.

Društveno. Deželna vlada je potrdila pravila novega društva »Napredno politično in gospodarsko društvo za sodni okraj logaški« v Logatecu.

Pri Sv. Frančišku Ksaveriju bliže Gornjega grada zboruje na Križevcih t. j. 20. t. m. »Savina« društvo kolesarjev gornjegrajskega okraja ob 2. popold. v gostilni gosp. Slatinske p. d. Urha. Na vzporedju je tudi razgovor in sklepanje, ali se društvo obrzdi ali razpusti.

Iz Dolenje vasi pri Senožečah. G. Julij Čenčič, nadučitelj v Vremah in gđ. Mimica Može iz Dolenje vasi sta naklonila povodom svoje poroke izobraževalnemu društvu v Dolenji vasi pri Senožečah po 20 K. Društvo ju je vsprejelo v svoji seji kot ustanovna člana ter jima izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Vojaške oblasti plenijo na vojaške naslovne pisma, ki so kolkovana z narodnim kolkom »20/IX.08.« Opravičbo za to nepravilno plembo v svojih brezobzirnih vojaških predpisih pač že lahko najdejo, vsekakor pa ni na noben način opravičljivo dejstvo, da napravljajo onim, ki podobne pošiljke dobivajo, nepravilne in sitnosti, jih kličejo k raportu, šikanirajo in v svojem fanatizmu pikajo z neumestnimi zaničljivimi izrazi: »Ich werde Ihnen schon geben nedolžne šertve.« Ne more si dotičnik kaj, če dobi tako pošiljatev. Sicer pa pritiskajmo narodne kolke pri pisanih namenjenih vojakom mesto na zavitek v pismo samo. Mi lahko pošiljamo svojim sinovom, bratom in prijateljem vojakom narodnih kolkov, kolikor mi hočemo.

Strelnjanje proti toči. Vojno ministrstvo je odpovedalo prodajo smodnika po znanih cenah za strelnjanje proti toči. Radi tega seveda tudi dež. odbor ne vsprejema nikakih naročil.

Ponarejene 50kronske bankovce so zasledili na živinskem sejmu v Ehrenhausnu na Zgor. Štajerskem. Menjalca ne poznajo. Bankovci so izvrstno ponarejeni, samo za par milimetrov so manjši in nekliko temnejši.

Ljudsko knjižnico v Boljuncu je otvorilo slovesno akad. fer. društvo Istra-Pazin.

Srečkanje. Pri zadnjem srečkanju zemljiško kreditnih srečk je dobila prvi dobiček v znesku 90.000 K št. 59 v odd. 1115, drugi dobiček v znesku 4000 K pa št. 97 v odd. 2739.

Glavni dobiček srbskih državnih srečk v znesku 20.000 frankov je dobila št. 69 v odd. 5682.

Umrl je v Šmartnem pri Litiji posestnik in krojaški mojster g. Anton Tomazina v 73. letu starosti. N. v. m. p. Umrl je v Mariboru tisti delavec, katerega je povozil graški jutranji brzovlak na mestu železniške nesreče v Pesnici.

Na prodaj je v Gradcu starofinančno poslopje v Sackgaste 20. Cenilna vrednost znaša 134.000 K.

Mestni zastop v Kamniku je sklenil prositi ministrstvo za ustanovitev stavbno-umetniške rokodelske šole v Kamniku.

Imenovanje. Za poštarja II. razr. v Metliki je imenovan g. Fr. Guštin. Škrlatica razsaja v Vinici in v metliški okolici. Šola na Vinici je že 5 tednov zaprta.

Podružnica slov. plan. društva v Kranju priredi letošnji prvi celodnevni izlet 20. majnika iz Kranja čez Štefanovo goro v Kokro in odtoč k Cemseničarjem studencem. Skupen obed v Kokri. Odhod ob 6. uri zjutraj iz »Zvezde«.

Uboj v Brezjem pri Krškem. Mimo hiše Antona Tomazina v Brezjem, kjer toči vino pod vejico, je šel okolo 10. ure zvečer 12. t. m. Martin Zupančič iz Raškega vrha, ter glasno zavriškal. Na ta vrišek se je dvignil med gosti razjarjen Fr. Duh star, in skočil za Zupančičem s kuhinjskim nožem. Zupančič je bežal pred njim in se došedši do gostov skril enemu za hrbet. Med tem pa je udaril preganjalca Duha po glavi sopicve Opalk in ga pobil na tla. Ko je dvignil glavo, ga je udaril s kolom ponovno še Duh ml., Zupančič pa ga je bacnil z nogo v glavo, nakar so odšli naprej pit. Zena je dobila moža mrtvega na ileh. Kdo mu je zadal smatni udarec, se ne ve.

Radi krde sta bila obsojena 9. t. m. pri okrožnem sodišču novomeškem Kata in Miha Kobe, bivša trgovca v Predgradu, vsak na 4 tedne zpora.

Pri občinskih volitvah v Loki pri Žusmu so zmagali v vseh treh razredih z ogromno večino vrli slovenski napredni kmetje.

Ponesrečil se je občežnan in priljubljen vrtnar, zaveden Slovenec in naprednjak Miha Škoflek po domače Rok iz Frankolovega. Vstal je ob 3. zjutraj, da bi šel na delo, a pri tem padel iz svojega ležišča na seniku v prešnico, in obležal mrtve.

Terna. Pred letom sta našla dva dečka v nekem zidu v ulici Torrente v Gorici 250 K. Ker se na javni razglas ni celo leto nihče oglašil, razdele denar dečkoma.

Tečaj za krojačice namerava prirediti zavod za pospeševanje obrti v Kanalu od 7. jun. pa do 31. jul. t. l. Poučeval bo strokovni učitelj M. Kunc iz Ljubljane. V Ajdovščini pa priredi ta zavod čevljarji tečaj.

Umrl je v Trstu Fr. Kozjak, uslužbenec železnic v Slednju, vsled poškodb, katere je dobil pred kratkim, ko sta ga stisnila dva premogovna vozova.

Na pravoslavnem pokopališču nad lličkim trgom v Zagrebu so našli delavci železno krsto z napisom Deitsoher in letnico 1874. Mrtvec je bil še tako dobro ohranjen, da se ga je prav lahko poznalo. Krsta je bila namreč tako hermetično zaprta, da ni prišlo truplo v nobeno dotiko z zrakom in ostalo ohranjeno.

Delo je ustavila parna žaga v Černomeru na Hrvaškem radi pomanjkanja lesa. V sredo je izplačala delavcem zadnje plače in odpravine primerne delu od 15 do 300 K.

Izgubil se je 11 letni Zvonko Oblak iz Zagreba, lica št. 129. Dečko je za to starost primeroma velik, ima modro suknjo, rjave hlače in modro čepico.

Pekarije v Gorici bodo glasom sklepa trgovske in obrtne zbornice ob nedeljah zaprte od 2. do 6. pop.

Bogat lov sardel v Dalmaciji. V Rogoznici v okolišu Šibenika so ujeli dalmatinski ribiči 11. in 12. t. m. dva tisoč barigelj, 13. pa tisoč petsto barigelj sardel.

Zaprl so v Lvovu na poziv nekega tirolskega kazenskega sodišča grofice Skrcynsko. Obdolžena je vohunstva in oškodovanja trgovcev radi lahkomišelnih dolgov.

Cirkus Zavatta je imel v soboto svojo otvoritveno predstavo. Cirkus je bil poln občinstva vseh slojev. Tudi včerajšnje predstave so bile dobro obiskane. Predstave so vredne, da se jih obišče.

Iz gugalnice je padla včeraj popoldne v Latermanovem drevoredu 26letna služkinja Ivanka Jakličeva ter si zlomila nad kolenom desno nogo in se tudi na glavi močno poškodovala. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v deželno bolnico.

Konj udaril. Ko je šla v soboto po Wolfvih ulicah delavka v tobačni tovarni Jana Jakšetova in srečala dragonce, jo je konj nekega prostaka s kopitom udaril na levo stran ledja s tako močjo, da je padla in se vsled padca na roki poškodovala.

Prisiljenca pobegnili. Danes opoldne sta pobegnili od dela zgradbe

novega vojaškega skladišča na Kodeljevem prisiljenca Evgen Furtner, 26 let star iz Zg. Avstrije in Hiacint Tovernini, star 20 let iz Tirolskega.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 25 macedoncev, 19 Hrvatov in 7 Slovencev. V Buchs je šlo 39 v Beljak 35, v Ljubno 40, v Inomost pa 27 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 40, v Budimpešto 39, v Dun. Novo mesto pa 50 laških zidarjev in dlnarjev. — V soboto je šlo v Ameriko 32 Hrvatov in macedoncev, nazaj jih je prišlo 30, iz Reke se jih je pa odpeljalo v Heb 24.

Izgubljeno in najdeno. Gospa Marija Košakova je izgubila zlato brožo. — Kontoristinja Jožefa Petanova je izgubila zlati prstan z briljanti. — Učeneč obrtne šole Vinko Brce je izgubil srebrno žepno uro. — Ga. Marija Pevalokova je izgubila zlato zapestnico. — Neka dama je izgubila iglo za ženski klobuk, okovano s srebrom; neka druga pa bankovec za 10 K. — Častniški namestnik g. Karel Bray je našel zlat prstan. — Na južnem kolodvoru so bili izgubljeni, odnosno najdeni 3 dežniki, palica, lesen kovčeg, prazen sodček, suknjič in črn kovčeg z umazano obleko.

Drobne novice.

*** Čehinja v haremu Abdul Hamida.** Francoski listi javljajo, da se nahaja v haremu odstavljenega sultana Abdul Hamida krasno dekle — Čehinja, rodom iz Plzni. Kako ji je ime in kako se piše, se žal dosedaj ni moglo poizvedeti.

*** Poštno poverjenje.** Poštni aspirant Horniček je z dvema znanecima, nekim tipografom in ključničarskim pomočnikom, ponesveril na pošti v Brnu 13.000 K, katere je odslal tam. davčni urad, in zbežal.

*** Železniška nesreča.** V noči 13. maja je padel s tira tik pred vhodnim znamenjem postaje Herlisheim na Nemškem tovorni vlak. Vanj se je zaletel, dohitel ga, poštini vlak, padel s tira in se užgal. Pri tem se je razletel tudi kotel poštnega vlaka. — Ubi- lo je strojnika, kurjača in enega poštne- ga uradnika. Štirje potniki so težko, štirje lahkotno ranjeni. Ponesrečen- ce so odpeljali v Kolmar.

*** Predrzen ropar.** Na praški ban- ki Fischl in Bondi je urejeval v petek popoldne Fischl izložbo. Kar pride mimo neki delavec, pograbi šop banko- vcev in zlatnikov in steče. Ker je bilo na trgu precej ljudi, so ga kma- lo ujeli. Storilec je 31letni kovinar K. Kopecky.

*** Za osvobodjenje Egipta.** V Ge- novi se je ustanovil skoraj sočasno z mladoturškimi odborom v Carigradu, tudi mladogričanski odbor, ki si stavi nalog, osvoboditi Egipt angleškega vpliva.

*** Krvnikov račun.** Krvnik Bally je predložil sodnemu dvoru v Oseku svoj račun za obešanje cigana Rado- savljeviča. — Račun znaša 265 K 80 vinarjev.

*** Umrl je v Pragi** slavni opera- ter dvorni svetnik prof. dr. K. Pav- lik.

*** Prvo javno židovsko gimnazi- jo** v naši monarhiji je dovolil ustanovi ogrski naučni minister grof Appony izrealistični občini v Pešti.

*** Truplo turškega dipl. tajnika** Sami Beye, o katerem smo poročali, da je obtelil svojo ženo pevko Mel- nicko in usmrtil samega sebe, so pre- peljali včeraj slovesno v Carigrad. Slavnostnega kondukta v Belgradu se je udeležil srbski minister dr. Mi- lovanovič v znanjnim ministrstvom, ter celoskupno turško poslanstvo.

*** Vlom in tatvina.** V petkovi no- či so vlomili v Trstu tatovi in skupni trgovini F. Lorando in R. Bruckner, ter odnesli prvemu ustnike in pipe iz jantarja in morske pene v vrednosti 800 K, drugemu pa 20 srebrnih ur, katere je dobil od strank v popravilo.

*** Ustrelil se je** v petek po noči v svoji postaji s službeno puško 28letni finančni stražnik Anton Kovačič. Bil je takoj mrtve. Vzrok neznan.

Razne stvari.

*** Milijarda.** Milijarda v zlatu bi tehtala 322.580 kg. Če to zlato poteg- nemo v žico, ovijemo z njo lahko cel svet. Milijarda v srebru bi tehtala 5 milijonov kg. Če bi hoteli naložiti mi- liardo zlata na železniške voze, bi izrabili 64 voz, ki bi tvorili približno 400 m dolg vlak. Za milijardo srebra bi izrabili 1000 voz po 5 ton, ki bi za- stavili 6 km železniške proge. Ako bi otovorili posameznemu nosaču po 10 kg zlata, bi potrebovali 32 tisoč no- sačev, da bi nesli milijardo zlata. — Za milijardo srebra bi pa potrebovali 500.000 nosačev. — Ako bi polagali naše zlatnike drug poleg drugega, bi nastala 1050 km dolga črta, če bi jih pa nalagala drug vrh drugega 33.000 metrov visok stolp.

*** Razkritja umirajočega.** Pred kratkim je umrl v Madridu obče zni- ni in priljubljeni baron Courtier, ki je bil poročen z neko poljsko plemen- itajinjo. — Predsmrtje je izpovedal, da on ni baron Courtier, ampak bivši

navaden delavec iz Požuna, kjer ima sorodnike, in kamor naj pošljejo nje- gov denar. — Natančne preiskave so dognale, da je bil umrl neki Karel Hofman iz Karlovihi varov. Ko se je navelič delo kot izučeni steklar, je začel ložjo obrt, namreč goljufati in krasti. Sreča v malem ga je bodrila za veliko. In res je postal mojster, svetovni goljuf, izobčen in izgnan iz vseh evropskih držav. — Bil je svo- ječasno dalj časa tudi na Dunaju, kjer se mu je ponesrečilo, in je pre- sedel 6 let. — Nato je šel v pokoj in mirno in udobno živel v Madridu kot spoštovan baron Courtier.

*** Poštna stavka v Parizu.** Po uradnem poročilu stavka v Parizu 1917 poštinih in brzojavnih uradnikov. Po deželi se je stavka nekoliko ublažila. Ministrski svet je sklenil odstaviti 313 uradnikov. Stavkujočim se odtegne plača in se jih prestavi v mala mesta po deželi. Vsporedno z vestmi o po- nesrečni stavki pa dohajajo poročila, glasom katerih obetajo delavski sindi- kati, posebno pa elektrotehniki, pri- skočiti uradnikom na pomoč in otvo- riti splošno delavsko stavko, katere bi bila podobna že revoluciji.

*** Stavke na Češkem.** V rudo- kopih zapadne češke premogovne družbe v Tilnicu stavka 2984 delavcev. Stavkujoči so jako mirni in dostojni. — Stavka v Plznu je nespremenjena. — Ravnateljstvo tovarov Škoda je na- znanilo, da preneha v ponedeljek z delom v vseh oddelkih in da 4700 de- lavcem dopust toliko časa, dokler se ne vrnejo k delu stavkujoči delavci v oddelku za gradbo mostov.

Književnost.

»Promet in gostilna« list za pro- met s tujei in pospeševanje obrta, ima v svoji 9. stev. sledečo zanimivo vse- bino: »Kuharstvo«. Kako naj bo ku- harstvo v naših hotelih in gostilnah? z raznimi pododdelki, »Obrtno pospe- ševalni urad na Kranjskem«, »Stati- stika tujskega prometa na Kranj- skem« in »Razno«.

Telefonska in brzojavna poročila.

Deželnozborske volitve na Štajer- skem.

Celje, 17. maja. Danes volijo kmetske občine. Udeležba je razmero- ma majhna, na napredni strani pa sramotno neznanost. Bati se je, da zma- gajo na vsi črti klerikalci.

Celje (okolica), 17. maja. Dr. Karba 71, Goričan 74, Benkovič 91, Terglav 94.

Zaleč (okolica), 17. maja. Dr. Karba 27, Goričan 27, dr. Benkovič 10, Terglav 11.

Nova Štifta, 17. maja. Dr. Karba 6, Goričan 6, dr. Benkovič 46, Ter- glav 46.

Ljubno, 17. maja. Dr. Karba 1, Goričan 4, dr. Benkovič 72, Ter- glav 75.

Bočna, 17. maja. Dr. Karba 17, Goričan 37, dr. Benkovič 87, Ter- glav 106.

Sv. Peter, 17. maja. Dr. Karba 24, Goričan 25, dr. Benkovič 64, Terglav 63.

Loka I., 17. maja. Dr. Karba 7, Goričan 8, dr. Benkovič 49, Ter- glav 49.

Volitve v pokojninski zavod za pri- vatne uradnike.

Trst 17. maja. Pri volitvah v po- kojninski zavod za privatne uradnike je na vsi črti zmagala italijanska lista. Slovenci se, kakor je bilo ofi- cialno proglašeno niso udeležili volitve, dočim so nemški kandidati ostali v veliki manjšini. V kategoriji deloda- jalcev A D, ki ima 371 volilcev, jih je glasovalo 124. S 119 glasovi so bili izvoljeni italijanski kandidati Camus, dr. Gasser in Jeroniti. Za njih namest- niki pa so bili izvoljeni dr. Gregorin, dr. Slavik in dr. Kvekvič, dasi so do- bili samo po 1 glas.

V kategoriji B je 216 volilcev, volilo jih je 122. Italijanski kandidati so dobili 117 glasov.

V kategoriji C je 713 volilcev, volilo jih je 309. S 306 glasovi so bili izvoljeni italijanski kandidati. Za namestnike so bili med drugimi izvo- ljeni Kollmann, Mayer in Bamberg iz Ljubljane.

V kategoriji uslužbencev je 1089 volilcev. Glasovalo jih je 394. Itali- janski kandidati so dobili 394 glasov, nemški pa komaj 29.

V kategoriji B 1455 volilcev, glas-ovalo jih je 841, Italijani so dobili 612 glasov, Nemci 201.

V kategoriji C je 4307 volilcev. Glasovalo jih je 2319. Italijanski kan- didati so dobili 2170 glasov, nemški pa 136.

Baron Burian pri cesarju.

Dunaj 17. maja. Včeraj je sprejel cesar v enourni avdijenci skupnega finančnega ministra barona Buriana. Burian je poročal cesarju o vprašanju madžarske agrarne banke ter mu baje tudi predložil načrt deželnega statuta za Bosno.

Potovanje avstrijskih poslancev po Bosni.

Dunaj, 17. maja. Potovanje av- strijskih poslancev po Bosni bo trajalo teden dni. Udeleželi se ga 150 poslancev. Potovali bodo preko Bosanskega Broda v Sarajevo, Mostar in Kotor.

Samomor na vojni ladji.

Trst, 17. maja. Na oklopnici »Nad- vojvoda Karel« se je ustrelil mornariški komisar Grenzer. Motiv samomora ni znan. Prepeljali so mrtveca v Pulj.

Demonstracije zionistov.

Brno 17. maja. Pri predstavi protizidovske igre »Herbstmanöver« so v tukajšnjem gledališču zionisti vpriporili hrupne demonstracije. Poli- cija je aretirala okrog 20 zionistov.

Ruski dezertjerji.

Lvov 17. maja. Pri Podwoczyjski prihajajo dan za dnevom ruski dezert- jerji preko meje. Obmejne straže jih izročajo orožnikom, ki jih na višji ukaz kratkim potom zopet izročajo ruski vojaški oblasti. V soboto so orožniki tirali preko meje štiri take dezertjerje.

Grof Sternberg ranjen v Carigradu.

Prága, 17. maja. Iz Carigrada javljajo, da je bil tamkaj avstrijski poslanec grof Sternberg težko ranjen. Pravijo, da je obstreljen. *

Vojaška zarota v Drinopolju.

Carigrad 17. maja. Iz Drinopolja javljajo, da so prišli na sled obsejni vojaški zaroti. Aretiranih je bilo mnogo prostakov in podčastnikov.

General Goltz turški reorganizator.

Carigrad 17. maja. Sultan Mo- hamed je podpisal irade, s katerim se imenuje pruski general Goltz za vrhovnega reorganizatorja turške ar- made.

Slovansko gibanje na Ruskem.

Moskva 17. maja. »Občestvo slavjanskoy kultury« je imelo včeraj svoj občni zbor. Predsedoval je Mak- lakov, ki je v svojem govoru naglašal, da je slovansko gibanje od praškega slovanskega kongresa sem nazadovalo. Velik udarec za slovansko stvar je aneksija Bosne, diplomatski poraz Ru- sije v balkanskem vprašanju in po- novno zatiranje Poljakov v kraljestvu Poljskem. Maklakov se je v toplih be- sedah spominjal jubileja poljskega pe- snika Slowackega. Občni zbor je nato razpravljal o rusko poljskih odnosajih.

Kardinal Gruscha v Rimu.

Rim 17. maja. Semkaj je dospel dunajski nadškof kardinal dr. Gruscha, da bo navzoč pri proglašenju Avstrijske Hofbauerja za svetnika.

Splošna stavka na Francoskem.

Pariz 17. maja. Dvatisoč članov sindikatskega delavstva je proglasilo svojo solidarnost stavkujočim poštini- mi uradniki ter napovedalo generalno stavko.

Revolucionarni atentat.

Lublin 17. maja. Revolucionarji so na ulici ustrelili policijskega na- čelnika Uliha ter ranili dva redarja. Zločinci so utekli.

Sestanek Izvoljskega z Bülowom.

Berolin, 17. maja. Ruski minister zunanjih del Izvoljski potuje iz Mona- kovega v Italijo. Na povratku iz Italije bo imel v Berlinu sestanek s kance- ljarjem Bülowom.

Kralj Edvard ne pride v Marijine vare.

London, 17. maja. Listi javljajo, da letos kralj Edvard iz političnih raz- logov ne pojde niti v Marijine vare, niti v Isl.

Roncegno

Prirodna arzeno - železnata voda. Močno arzenikovo. Uspešno pomaga pri krevlin, kožnih, zosterih boleznih, malariji in malarici. Zdravilo pripravljeno za domačo pitno zdravljenje se do- biva povsod. Kopalnice in zdrav- letovališče Roncegno (Juž. Ti- rolsko) 585 m, zdraviliški dom. Grand hotel I. vrste, park 150.000 qm, podplaniško podnebje. Pano- rama na dolomiti Maj-oktober. Prospekti gratis.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 15. maja 1909

Tovarna			
Pšenica za maj 1909	za 50 kg K	14 42	
Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K	12 37	
Rž za okt.	za 50 kg K	9 73	
Koruzna za maj	za 50 kg K	7 72	
Oves za okt.	za 50 kg K	7 55	

Effekt v.
16 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Vilna nad morjem 200-2. Srednji mesni tlak 750-0 mm.

mes.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
------	----------------	-----------------------	-----------------	---------	------

15.	9. av.	736.2	15.5	brevet. del. jasno	
-----	--------	-------	------	--------------------	--

16.	7. aj.	737.0	12.0	sl. jvzh.	
	2. pop.	736.0	31.4	sl. jvzhod del. obl.	

17.	9. zv.	735.8	15.6	sl. jug	jasno
	7. sl.	735.4	11.0	brevet	

Potrni najgloblje žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bridko vest, da je naš ljubljenski soprog, oče, stari oče in stric, gospod

Anton Tomazin

posestnik in krojaški mojster

dne 17. t. m. ob polu dveh zjutraj po kratki, mučni bolezn, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 73. letu starosti, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb nepozabnega rajnika bude v torek, dne 18. t. m. ob 6. popoldne iz hiše žalosti.

Draga pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

V Smartnem pri Litiji dne 17. maja 1909.

1905 **Žalujoči ostali.**

Brez posebnega obvestila.

Išče se

malo obrabljena kompletna izdelovalnica sode vode s steklenicami, zaboji in potrebnim orodjem.

Ponudbe sprejema Ivan Langer, pek v Radečah pri Lidanem mostu.

Trajno delo z dobro plačo dobila

2 mizararska pomočnika

pri AL. GRUDNU, miz. mojstru v Št. Vidu na Glini, Koroško. 1902-1

Dobro ldoča

1959-1

trgovina

z mešanim blagom se da takoj v najem.

Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Izjava.

Podpisani naznanjam, da to, kar moja žena govori, ni resnica.

Anton Bernik. 1907 2

Prodajalna

s špecerijsko opravo se odda zaradi odpotovanja na Rimski cesti št. 19. Odda se tudi sam lokal ali sama špecerijska oprava. 1957

Dva spretna

1964-1

ključavničarska pomočnika

za stavbna dela sprejme proti dobri plači Franc Pilko, ključavničarski mojster, Cesta na drž. železnice 10.

Nekaj 100 hektolitrov dobrih

belih in rdečih vin

lastnega pridelka iz ameriških trt odda od 24 h naprej kneza Auerperga graščinska uprava Bellay, pošta Cerovlje v Istri.

Vzorci gratis. 1955-1

Steckenpferd

lilijno-mlečno milo

Najboljše milo za kožo

in proti pegam!

Dobiva se povsod!

964 11

Ferdo Primožič

mizarstvo in parketi

Ljubljana, Kilišerjeve ulice št. 5.

Priporočam se za polaganje parketov.

Preskrbam parkete iz prve slovenske tvrdke F. Kotnik,

Vrhnika.

1960-1

Delo solidno.

Dobro izarjen

pomočnik

v trgovino z mešanim blagom se takoj sprejema.

Ponudbe: Ferdo Schovančič, Ried. 1903-1

Mestna hranilnica v Radevčah

raspisuje službo

praktikanta

Prosiči, ki morajo dokazati, da so obiskovali trgovsko šolo, naj vložijo prošnje do 5. julija t. l. pri podpisnem ravnateljstvu. Plača po dogovoru. 1941-2

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Radevčah

Ženitna ponudba.

Mlad gospod, dobro situiran uradnik, se želi seznaniti z gospo v starosti do 25 let. Ozira se le na resne ponudbe s sliko in polnim imenom. Jamči se za strogo tajnost. 1932-2

Ponudbe se naj blagovolijo poslati pod šifro „Majnik 1909“ Ljubljana, poste restante.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvlaček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj. Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7:25 zjutraj. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11:40 popoldne. Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

1:32 popoldne. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:28 popoldne. Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

6:23 zvečer. Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer. Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

10 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.

5:42 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Gorica, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel., — Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:28 zjutraj: Osební vlak v Kamnik.

7:05 popoldne: Osební vlak v Kamnik.

7:10 zvečer: Osební vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Krasna birmanska darila

priporoča po jako znižanih cenah

H. Suttner

Ljubljana, Glavni trg nasproti rotovža.

Cenik na razpolago.

1912-3

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 41,336.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalje 97,814.430-97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

s vseh strani slovenske zavarovalne uprave.

Generalni svetovni v Ljubljani, Slovenska cesta št. 3.

Sprejema navedenja „Slovenskega“ življenja po najrazvitejših kemikalijah pod tako ugodnimi pogoji, da nobena druga zavarovalnica. Znamo je ugodno navedenja na delitve in s tem z manjšimi stroški.

Vsak član, ki se po pravilu plača letno, dobi tudi pravico do delitve.

2 krojaška pomočnika

se sprejmeta takoj v trajno delo, in sicer eden za vsako, drugi za mala dela. Plača od kosa 8 K in 2 K 60 h.

Josip Ahčin 1911-3

Vogove ulice št. 12, Ljubljana.

Proda se

400 hoj

debelih po 17 palcev prsne višočine. Cena po dogovoru.

Kupci naj si blagovolijo ogledati les pri Josipu Telbanu v Kamniku št. 40, pošta Preserje. 1926-2

Sokolska uniforma

popolnoma nova, se proda po nizki ceni. 1937-2

Izve se pri F. Nabjannu, firma Kham, Mihlošičeva cesta št. 10.

Dr. Gallatia

1913-3

ne ordinira 14 dni.

Modna trgovina za dame

P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte

priporoča moderce, bluze, spodnja krila, damsko perilo, ročavice, nogavice, čipke, svilo, baršun in ves moderni nakit ter potrebščine za šivilje in krojače. Solidne cene. 1981-1

Kupujte vipavska vina!

Reklamni odbor za izvoz vipavskih vin v Vipavi posreduje brezplačno prodaj belih namiznih in sortiranih vin izborne kvalitete direktno od vinogradnikov vipavskega sodnega okraja. — Cene nizke. — Pristnost zjamčena. — Vzorci na razpolago. — Posodo bi poslali franco do Ajdovčine ali Postojne. — Naročila se sprejemajo le nad 10 hl.

Kdor pa želi naročiti manj kot 10 hl, na se obrne na tukajšnje kmetijsko društvo ali pa na prvo vinorejsko združenje v Vipavi.

1956-1

Reklamni odbor v Vipavi.

Domač dober izdelek!

Srajce za gospode

: bele in barvaste po nizkih cenah priporoča :

Anton Šarc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8.

1586-12

Novo slovensko podjetje.

P. n. trgovcem in cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril novo obrt, in sicer:

„Prvo in edino jugoslovansko izdelovanje zavrtnic“.

Izdelujem in imam v zalogi najmodernejše zavrtnice vseh kakovosti, izdelujem pa tudi po naročilu po izbori facone in blaga.

Ker se mi je posrečilo za vodstvo novega podjetja pridobiti najboljše strokovne moči z Dunaja, mi je omogočeno v vsakem oziru postreči z dobrim in solidnim izdelkom.

1906-2

po konkurenčnih cenah.

Nadeja se, da bodo p. n. slovenski trgovci in slovensko občinstvo podpirali novo industrijsko podjetje, se priporoča za obila naročila

„Prvo in edino jugoslovansko izdelovanje zavrtnic“

Z. Mlekuz, Ljubljana, Privoz št. 3.